

Kravpaket och tillämpningsanvisningar för hållbarhetskrav i upphandling av IT-arbetsplats

Revisionshistorik

Version	Ändringar	Utförd av	Fastställt datum
1.0	Första versionen	Anne Karlsson, Linda Scott Jakobsson, Region Stockholm	2025-10-30

Inledning

Kravpaketet är framtaget inom ramen för nationella samarbetet för Hållbar upphandling. Syftet med detta kravpaket är att främja en harmonisering av regionernas miljökrav och krav på hållbara leveranskedjor. Syftet är också att stödja regionerna i hur tillämpning av kriterierna kan ske för att driva på utvecklingen gällande IT-produkter inom IKT-branschen.

Vid framtagandet av kravpaketet har hänsyn tagits till regionernas tidigare erfarenheter av ställda miljökrav och krav på hållbara leveranskedjor. Kraven har prövats i en upphandling och synpunkter från leverantörer har inhämtats, bland annat i samband med en hearing som föregick upphandlingen. Kravpaketet rekommenderas att användas i sin helhet.

Tänk på att kraven kan behöva anpassas utifrån vilken typ av utrustning/produkter som ingår i respektive regions upphandling. Notera att kraven endast gäller för nyinköp. För begagnade produkter eller återtillverkade produkter är det inte lämpligt att ställa kraven.

De produkter som avses är:

Persondatorer stationära

Persondatorer bärbara

Bildskärmar

Tunna klienter

Skrivare

IT-tillbehör, exempelvis hörlurar, tangentbord, möss, kablar, osv.

I tabellen nedan avser kravpaketets omfattning i förhållande till LfU:s kategoritrad.

Kategorinivå 1	Kategorinivå 2	Kategorinivå 3
IT och kommunikation	IT-arbetsplats	Hårdvara

Övergripande information

Röd text & hakparentes

Kom ihåg att ändra eller ta bort **röd text och hakparenteser** i kraven från kravpaketet innan de publiceras i upphandlingsdokumenten.

Begreppsförklaring

De krav som är märkta som *prioriterade* utgör grunden för kravpaketet. Dessa krav ska kunna ställas av samtliga regioner. Det är även dessa krav som i första hand kommer att följas upp gemensamt. De *prioriterade* och *valbara* kraven kan behöva kontrolleras mot marknaden och ibland kan undantag vara nödvändiga. De valbara kraven är också värdefulla att ställa, då de driver utvecklingen av marknaden framåt.

I tabellen sammanställs kraven som är prioriterade att ställa för nationell harmonisering av krav samt vilka krav som är valbara för den region som önskar använda sig av dessa.

Tillämpningsanvisningar till kraven

Observera att vägledning inte ges till samtliga krav, utan bara där det behöver förtydligas hur kravet ska ställas, verifieras eller om undantag kan behöva göras.

Krav som inte är specifika hållbarhetskrav men som är viktiga för ökad livslängd

Utöver de hållbarhetskrav som presenteras i detta kravpaket behöver andra aspekter som har bäring på hållbarhet beaktas. Dessa måste då diskuteras med upphandlare och expertgrupper och anpassas utifrån upphandlingens karaktär och föremål.

- Lång garantitid (obs, olika på batterier och datorer)
- Tillgång till underhåll och reparation av hårdvara
- Finansieringsmodell för reparation
- Rimliga ledtider för reparation
- Rensning/underhåll av mjukvara
- Mjukvara som är bakåtkompatibel
- Robusta material som ger ökad livslängd
- Lätt utbytbara delar i produkterna
- Skydd till produkterna
- Begagnad hårdvara
- Återtillverkade skrivare
- Samverkanspunkt i avtalet, för att diskutera hur hållbarhetsaspekter kan vidareutvecklas.

Om återtagstjänst ingår i upphandlingen

Ibland ingår återtagstjänst som en del av upphandlingen av hårdvara. I så fall bör minst följande aspekter finnas med i kravställningen:

- Spårbarhet till första led av köpare (som återtagstjänsten säljer till)
- Antagningssystem för första led av köpare som säljer vidare till nästa led, alltså de företagskunder som utrustningen säljs vidare till i nästa led, för att säkerställa att utrustningen återanvänds och hanteras på ett hållbart sätt.

- Rutiner och processer för att efterleva lagar och förordningar såsom Baselkonventionen, WEEE-direktivet 2012/19, RoHS direktivet 2011/65, Förordning No 1013/2006 om transport av avfall och 1418/2007 och export för återvinning av visst avfall.
- Rutin för hållbar export som säkerställer att utrustning inte säljs vidare till länder under handelsrestriktioner (FN, EU) samt högriskländer/-kontexter där det finns mycket hög risk för att IT-utrustningen hanteras på ett sätt som innebär allvarlig negativ påverkan på mänskliga rättigheter eller miljö.
- Förnybara drivmedel och Fair Transport.

Översikt hållbarhetskrav i kravpaket IT-arbetsplats

Uppdelningen är gjord i tre kategorier av krav; upphandlingskrav, tilldelningskriterier och avtalskrav. Uppdelningen av kraven har gjorts utifrån vad som bedöms lämpligast utifrån kravens tillämpning.

Krav	"Prioriterat" (X)	Valbart (V)
1. Upphandlingskrav (ska-krav)		
1.1 Halogenfritt	x	
1.2 PVC-fritt internt kablage datorer och bildskärmar	x	
1.3 TCO Certified datorer	x	
1.4 TCO Certified bildskärmar	x	
1.5 TCO Certified Tunna klienter	x	
1.6 Miljömärkning skrivare	x	
1.7 PVC-fria IT-tillbehör	x	
1.8 Bläck och toner	x	
1.9 Tonerpulvers miljö- och hälsofarlighet	x	
2. Tilldelningskriterier (bör-krav)		
2.1 Återvunnen plast	x	
2.2 Klimatpåverkan i ett livscykelperspektiv		V
2.3 Energiförbrukning bildskärmar		V
3. Avtalskrav		
3.1 Transporter	x	
3.2 Miljö- och klimatrappport		V
3.3 Transparens hållbara leveranskedjor	x	
4. Krav och kriterier när det saknas certifierade produkter – hållbara leveranskedjor		
4.1 Policy för ansvarsfull anskaffning av mineraler		V
4.2 Tillbörlig aktsamhet (Due diligence) gällande konflikt- och högriskmineraler		V
4.3 Varumärkessägares systematiska uppföljning		V
4.4 Kemiska risker i leveranskedjan		V

1. Upphandlingskrav

1.1. Halogenfritt

Produkterna **ska** vara halogenfria. Kravet tillämpas på samtliga homogena plastdetaljer >25 gram. Med halogenfritt avses ämnena brom och klor med maximalt tillåtna koncentrationer enligt standarden IEC61249-2-21.

Undantag från kravet gäller för moderkort.

Verifikat

Kan exempelvis vara analysprotokoll, fullständig innehållsdeklaration eller intyg från tillverkare.

Vägledningstext

Kravet ställs på grund av risk för negativ påverkan på miljö och hälsa. I standarden IEC 61249-2-21 definieras halogenfri som klor ≤ 900 ppm, brom ≤ 900 ppm och med ett totalt halogeninnehåll ≤ 1500 ppm. Kravet gäller för samtliga produkter, förutom IT-tillbehör då det inte är relevant för den typen av produkt. Undantag bör göras för moderkort.

1.2. PVC-fritt internt kablage datorer och bildskärmar

Internt kablage i datorer och bildskärmar **ska** inte innehålla PVC.

Verifikat

Kan exempelvis vara fullständig innehållsdeklaration, IT ECO Declaration eller intyg från tillverkare.

1.3 TCO Certified för datorer

Samtliga datorer **ska** vara certifierade enligt TCO Certified 9 eller senare, eller likvärdig märkning.

Verifikat

Certifikat för TCO Certified generation 9 eller senare eller likvärdig tredjepartsmärkning.

Vägledningstext

TCO Certified:s hållbarhetscertifiering omfattar både miljökrav och krav på hållbara leveranskedjor och hanterar därmed flera aspekter av hållbarhet. Certifieringen finns att tillgå på ett större urval av datorer. Notera att TCO har olika standarder beroende på typ av dator; TCO Certified Notebooks, TCO Certified Desktop eller TCO Certified All-in-one PCs. Gällande hållbara leveranskedjor omfattar certifieringen krav på att varumärkesägaren har en uppförandekod och följer upp efterlevnad hos sluttillverkare via verifierade metoder, samt arbetar enligt ledningssystem mot korruption. Certifieringen ställer krav på ett visst mått av transparens och att varumärket har en process som följer OECDs vägledning för ansvarsfull utvinning av mineraler från högriskområden. Redovisning av processkemikalier och att alla sluttillverkningsfabriker har ledningssystem motsvarande ISO 45001 ingår också. För miljö ingår bland annat att produktionsanläggningar ska vara ISO14001-certifierade, att utrustningen uppfylla kraven enligt ENERGY STAR och att utrustningen är återvinningsbar. TCO certified:s kriterier uppdateras enligt vissa cykler och TCO Certified Generation 10 har lanserats 2025 med mer långtgående krav på bland annat lägre klimatpåverkan i produktionen och längre livslängd för ökad cirkularitet. Krav på den senaste versionen bör ställas så långt det går, men kan behöva undersökas i förväg för att säkerställa att produkter finns att tillgå. Detta görs enklast på [TCO Certified Product Finder](#).

1.4 TCO Certified för bildskärmar

Bildskärmar **ska** vara certifierade enligt TCO Certified Displays Generation 9 eller senare eller likvärdig märkning.

Verifikat

Certifikat för TCO Certified Generation 9 eller senare eller likvärdig tredjepartsmärkning.

Vägledningstext

TCO Certified certifiering finns på ett flertal bildskärmar och omfattar både miljökrav och krav på hållbara leveranskedjor. Det är därför lämpligt att använda certifieringen och ställa krav på senaste version. Hitta certifierade produkter på [TCO Certified Product Finder](#). Notera att för bildskärmar finns även [TCO Certified Edge](#) som omfattar en högre nivå av krav, bland annat vad gäller återvunnen plast.

1.5 TCO-märkta tunna klienter

Tunna klienter **ska** vara certifierade enligt TCO Certified Generation 9 eller senare, eller likvärdig märkning.

Verifikat

Certifikat för TCO Certified Generation 9 eller senare, eller likvärdig tredjepartsmärkning. Observera att certifikat ska bifogas anbudet för att kriteriet ska anses uppfylls.

Vägledningstext

Det kan finnas ett begränsat utbud av tunna klienter som är TCO-certifierade. Om det saknas för den prestanda som ni eftersöker kan istället krav på Energy Star ställas, tillsammans med de krav som rör hållbara leveranskedjor i kapitel 4.

1.6 Miljömärkning Skrivare

Offererade skrivare **ska** vara märkta enligt Svanen kontorsmaskiner Version 7 eller senare, Blue Angel Office Equipment with Printing Function (Printers and Multifunction Devices) DE-UZ 219 (Edition January 2021) eller senare version eller TCO Certified Generation 9 for image equipment eller senare, eller likvärdig tredjepartsmärkning.

Verifikat

Svanenlicens, certifikat från Blå Ängeln eller TCO Certified Generation 9 eller senare, eller likvärdig märkning.

Vägledningstext

Vid framtagandet av denna version (2025) finns inga skrivare som är TCO-märkta på marknaden men då det kan återkomma bör det finnas kvar som möjligt verifikat. Det finns ett antal skrivare som är Svanen-märkta men vanligast är att de är märkta enligt [Blå Ängeln](#).

1.7 PVC-fria IT-tillbehör

Tillbehören **ska** vara PVC-fria. Observera att kravet gäller alla delar som ingår i produkten.

Verifikat

Kan exempelvis vara analysprotokoll, fullständig innehållsdeklaration eller intyg från tillverkare.

Vägledningstext

IT-tillbehör omfattar exempelvis hörlurar, tangentbord, möss, dockor, webbkamera och eventuellt kablar. Kravet kan dock vara svårt att uppfylla för vissa typer av kablar. Även om marknaden erbjuder fler PVC-fria kablar än tidigare så är det viktigt att de testas så att de fungerar för ändamålet. Kablar utan PVC blir oftast lite styvare och kan då lättare gå sönder.

1.8 Bläck och toner

Bläck och toner **ska** inte innehålla följande aktivt tillsatta ämnen¹:

- Ämnen på kandidatförteckningen (artikel 59 i Förordning (EG) nr 1907/2006) i halter över 0,1 viktprocent
- Kvicksilver
- Kadmium
- Bly
- Nickel
- Krom VI-föreningar
- Azofärgämnen/pigment som kan avge cancerogena aromatiska aminer listade i Förordning (EG) nr 1907/2006, Annex XVII, Appendix 8.
- Biocider vars aktiva substanser inte är definierade i enlighet med biocidförordningen (EU) 528/2012

Undantag från kravet gäller högmolekylära nickelkomplex som används som färgämnen.

Verifikat

Kan exempelvis vara:

- Märkning enligt Blue Angel (the German Ecolabel), Office Equipment with Printing Function DE-UZ 219 (2021). Notera! Enligt Blå Ängelns regelverk krävs det en utvidgad licens, giltig för den leverantör/det företag som sätter en produkt märkt med Blå Ängeln på den svenska marknaden.
- Märkning enligt Svanen (Nordisk Miljömärkning), kriterier för Återanvända OEM tonerkassetter, version 5.5
- Uppvisa en sammanställning av den tekniska dokumentationen från underleverantörer som visar att de offererade förbrukningsmaterialen uppfyller kravet ovan.
- The Eco Declaration, ECMA 370 (täcker endast azofärgämnen) eller annan likvärdig dokumentation.

¹ Som ingående ämnen räknas alla ämnen i produkten i halter över 0,01 viktprocent. Som ingående ämnen räknas avsiktligt tillsatta ämnen och föroreningar från råvarorna och i produkten. Som föroreningar räknas reaktionsprodukter, biprodukter och nedbrytningsprodukter.

- Fullständig innehållsdeklaration

1.9 Tonerpulvers miljö- och hälsofarlighet

Tonerpulver **ska** inte vara klassificerade i bindande EU-gemensam klassificering med nedanstående riskfraser och faroangivelser enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar. (CLP-förordningen):

Faroklass	Faroangivelse
Akut toxicitet, kategorier 1-3	H300, H301, H310, H311, H330, H331
Luftvägs- eller hudsensibilisering	H317, H334
Specifik organtoxicitet - enstaka exponering STOT SE 1, STOT SE 2	H370, H371
Specifik organtoxicitet - upprepade exponering, STOT RE 1, STOT RE 2	H372, H373
Cancerframkallande, Carc 1A/1B/2	H350, H350i, H351
Mutagen, Muta 1A/1B/2	H340, H341
Reproduktionstoxisk, Repr 1A/1B/2	H360, H361
Farlig för vattenmiljö, akut 1	H400
Farlig för vattenmiljö, kronisk 1/2/3/4	H410, H411, H412, H413
Farlig för ozonskiktet	H420, EUH059

Verifikat

Kan exempelvis vara säkerhetsdatablad för tonerpulvret, märkning enligt Nordisk Miljömärkningskriterier (Svanen) för Återanvända OEM tonerkassetter, version 5 eller senare.

2 Tilldelningskriterier

2.1 Återvunnen plast

Plastdetaljer **bör** innehålla minst 25 % återvunnen plast. Med plastdetaljer menas detaljer som huvudsakligen består av plastmaterial, till exempel höljen. Detaljer som innehåller andra material än plast i signifikant volym, till exempel kablar med metalldelar, ingår inte. Beräkningen görs utifrån produktens totala vikt exklusive förpackning och kablage.

Verifikat

Kan exempelvis vara IT ECO Declaration, fullständig innehållsdeklaration eller intyg från tillverkare.

Vägledningstext

Kriteriet gäller alla produkter utom IT-tillbehör. Andelen är lågt satt beroende på att mängden återvunnen plast kan variera. I TCO:s kriterier finns bara ett redovisningskrav att andelen återvunnet material ska anges, för att få en lägsta nivå så behöver därför det här kravet ställas. Om krav har ställts på TCO Certified Edge på bildskärmar så behöver inte det här tilldelningskriteriet ställas. Det går även att ha en högre andel eller ha tilldelningskriteriet uppdelat i nivåer, till exempel 20-30% och 40-50% och >50% där

avdrag/mervärde ökar med varje nivå. Observera att verifikat alltid ska tas in med anbudet för att kunna säkerställa att kriteriet uppfylls.

2.2 Klimatpåverkan i ett livscykelperspektiv

Anbudsgivaren **bör** offerera, [datorer, skärmar, tunna klienter, skrivare] där klimatpåverkan i ett livscykelperspektiv har analyserats och dokumenterats.

Verifikat

Kan vara miljövarudeklaration (EPD), LCA, klimatfotavtryck eller motsvarande innehållande resultat från livscykelanalys i enlighet med ISO 14040-serien, ISO/TS 14067 eller ISO 14025.

Vägledningstext

Inom IT-branschen används oftast PAIA för mätning av klimatpåverkan. PAIA är en industrimodell som är baserad på IEC TR 62921, en kvantifieringsmetod för utsläpp av växthusgaser för ICT-system och brett baserad på ISO 14040 och ISO 14044.

PAIA ger ett medelvärde av de växthusgasutsläpp som är förknippade med en produkts livscykel, tillsammans med lämplig standardavvikelse.

I PAIAs beräkningsmetod är det mycket uppskattningar/antagande som används och resultatet är oftast inom ett ganska stort spann. Resultatet är inte en hjälp för att jämföra mellan olika produkter utan ska ses som en möjlighet att få ett ungefärligt värde på hur stora utsläppen är. Observera att verifikat begärs in med anbudet och utvärderas för att säkerställa att kriteriet uppfylls.

2.3 Energiförbrukning bildskärmar

Bildskärmarnas energianvändning (E_{TEC} -värde) **bör** vara minst 20 % lägre än värdet för E_{TEC_MAX} enligt senaste versionen av Energy Star för bildskärmar.

Formeln $(1 - (E_{TEC}/E_{TEC\_MAX}) * 100)$ används för att beräkna procentuell förbättring av energiprestandan. E_{TEC} står för Total Energy Consumption i kilowattimmar och beräknas av anbudsgivaren enligt formel i senaste versionen av Energy Star. E_{TEC_MAX} är den maximalt tillåtna energianvändningen för skärmen enligt Energy Star-programmet, och inkluderar tillägg för exempelvis förbättrad upplösning, automatisk ljusstyrka, touchskärm.

Verifikat

Provningsrapporter som har tagits fram i enlighet med de provningsmetoder som fastställs i den senaste versionen av Energy Star eller annan teknisk dokumentation som anger skärmarnas uppmätta värden för E_{TEC} och E_{TEC_MAX} . Observera att verifikat ska skickas in med anbudet och utvärderas för att säkerställa att kriteriet uppfylls.

3 Avtalskrav

3.1 Transporter

Transporter från varumärkesägare till leverantör ska ske med båt eller tåg. Endast vid speciella omständigheter kan flygtransport tillåtas efter skriftligt godkännande av Beställaren. Ett exempel på det är att stora genomfartsleder för leverans ej är tillgängliga, till exempel vid genomfartsstopp i Suezkanalen.

Vägledningstext

Viktigt att ha god framförhållning vid beställningar för att transporterna ska kunna ske med båt eller tåg. Om det i upphandlingen ställs krav på korta leveranstider finns risk att kravet inte kan uppfyllas. Notera också att korta leveranstider kan orsaka produktionstoppar i fabriker som i förlängningen kan bidra till att arbetstagare tvingas arbeta övertid på ett otillåtet sätt, i strid med regionernas uppförandekod för leverantörer.

3.2 Miljö- och klimatrapport

Leverantören ska årligen, för föregående kalenderår, senast [dag, månad] inkomma med en klimat- och hållbarhetsrapport som minst innehåller gjorda inköp, andel produkter med hållbarhetscertifieringar samt redovisning av klimatpåverkan från de totala inköpen, samt nedbrutet per produktområde.

Leverantören ska redovisa rapporten muntligt vid begäran för de funktioner som Regionen bestämmer.

Vägledningstext

Genom att ställa det här kravet ges möjlighet att få en bra överblick av den totala klimatpåverkan som de under föregående års inköpta IT-produkter genererar. Resultatet är sedan ett bra underlag att ha med i arbetet med att minska klimatpåverkan och även bra att utgå från vid exempelvis diskussioner om livslängd, begagnad utrustning etc. Krav kan också omfatta att beräkningen av klimatpåverkan ska vara utformat på ett sådant sätt att Regionen kan använda det till Regionens klimatkalkyl i scope 3 enligt GHG protokollet.

3.3 Transparens tillbörlig aktsamhet för hållbara leveranskedjor

Vägledning Krav på transparens kan i kontraktsvillkoren för tillbörlig aktsamhet (4.4) ställas enligt följande:

Leverantören ska inom fyra (4) veckor från Beställarens begäran skriftligen redogöra för vilka underleverantörer Leverantören använder för att fullgöra kontraktet. Detta inkluderar de juridiska namnen och fysiska adresserna, inklusive land och eventuell provins, för:

- Sluttillverkningsanläggningar för [produkten/produkterna/sortimentet]
- Tillverkningsanläggningar för [komponenten/komponenterna] i [produkten/produkterna/sortimentet]
- smältverk/raffinörer för det tenn, volfram, tantal och guld (3TG) samt kobolt, glimmer och litium som används i [produkten/produkterna/sortimentet].

Vägledningstext

Transparens är önskvärt för att känna till leveranskedjan och kunna följa upp efterlevnad av uppförandekoden, både för sluttillverkningsanläggningar där produkten sätts samman till en färdig produkt och där huvudsakliga högriskkomponenter sluttillverkas. Välj ut vilka komponenter ni avser, förslagsvis kamera, display, batteri.

De flesta stora varumärken är transparenta med vilka smältverk och raffinörer som ingår i produkterna för minst konfliktmineralerna (tenn, volfram, tantal och guld – så kallade 3TG)

då många måste rapportera enligt den amerikanska lagen Dodd-Frank Act. Smältverk för kobolt är också möjligt att ställa krav på då många varumärken har upparbetade rutiner även för det. Spårbarhet gällande glimmer och litium kan också efterfrågas till smältverk/raffinör men det finns inget lagkrav på samma sätt som för konfliktmineraler vilket innebär att transparens inte är lika självklart. Många varumärken är medlemmar i Responsible Mineral Initiative som listat alla smältverk och raffinörer som är kontrollerade genom deras program för tillbörlig aktsamhet ([Facilities Lists](#)).

4 Upphandlingskrav och tilldelningskriterier i de fall det saknas certifierade produkter – hållbara leveranskedjor

Utbudet av certifierade produkter (TCO, Blå Ängeln) kan i vissa fall variera över tid, särskilt för vissa produktgrupper så som tunna klienter och skrivare. I de fall det inte finns certifierade produkter att tillgå kan följande upphandlingskrav och tilldelningskriterier ställas för att främja att risker i leveranskedjan hanteras gällande arbetsvillkor, hälsa och säkerhet och mineralutvinning hos varumärkesägaren för de aktuella produkterna.

4.1 Policy för ansvarsfull anskaffning av mineraler

Anbudsgivaren **ska** offerera **[produkt]** från varumärkesägare som har ett allmänt tillgängligt policyåtagande, antaget av högsta ledningen, för ansvarsfull anskaffning av mineraler. Policyåtagandet ska minst innehålla ett åtagande om att varumärkesägaren ska arbeta enligt samtliga punkter nedan:

- arbeta för att säkerställa att handeln med tenn, tantal, volfram och guld (3TG) som finns i offererade produkter är ansvarsfull och inte finansierar väpnad konflikt eller bidrar till allvarliga människorättskränkningar,
- arbeta för ansvarsfull anskaffning av minst en annan högriskmineral såsom kobolt, glimmer eller litium, samt
- ställa krav på sina leverantörer att följa policyn.

Verifikat

Styrks genom att ange var policyåtagandet gjorts tillgängligt för allmänheten.

Vägledningstext

Om det saknas adekvat utbud av produkter som är certifierad enligt TCO Certified eller motsvarande så kan kravet ställas. Var noga med att kontrollera att den policy som skickas in uppfyller samtliga krav och är på *varumärkesnivå*. Notera att TCO-certifiering uppfyller kravet men Blå Ängeln inte gör det då den saknar krav på åtagande för mineraler utöver konfliktmineralerna (3TG).

4.2 Tillbörlig aktsamhet (Due diligence) gällande konflikt- och högriskmineraler

Anbudsgivaren **ska** offerera **[produkt]** från varumärkesägare som tillämpar en process för tillbörlig aktsamhet (due diligence) enligt OECD:s Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas.

Verifikat

Styrks genom att Anbudsgivaren lämnar in dokumentation som visar att varumärkesägarens process för tillbörlig aktsamhet som motsvarar OECD:s Due Diligence-vägledning för minst konfliktmineraler. Sådan dokumentation kan exempelvis vara Due Diligence anvisningar/process, hållbarhetsrapport, konfliktmineralsrapport, rapport till USA:s Securities and Exchange Commission, där det framgår att kravet uppfylls.

Vägledningstext

Anbudsgivare kan ofta redovisa varumärkesägarens rapport till USA:s Securities and Exchange Commission som beskriver deras arbete. OECDs vägledning omfattar en femstegsmodell. Leverantörerna definieras som företag som befinner sig nedströms - *down-stream* - i leveranskedjan och ska således redogöra för hur de arbetar utifrån de steg som är tillämpliga för dem. [5 Step Framework A3 \(oecd.org\)](#). En bärande del i OECDs vägledning är att varumärket kartlägger sin leveranskedja och identifierar risker samt att smältverk och raffinörer av mineral som finns i leveranskedjan genomgår revision av oberoende, ackrediterad part för att utvärdera deras processer för tillbörlig aktsamhet. Kontrollera att anbudsgivaren skickat in dokumentation på *varumärkesnivå* som styrker att den arbetar i enlighet med OECDs femstegsmodell för nedströms. Kravet kan ställas istället för 4.1 eller kombineras.

4.3 Varumärkessägares systematiska uppföljning

Anbudsgivaren **bör** visa att varumärkesägare för **[produkt]** regelbundet följer upp efterlevnaden av Beställarens Uppförandekod för leverantörer i leveranskedjan genom att genomföra oberoende tredjepartsrevisioner i sluttillverkningsanläggningar i nivå med metodiken för [RBA \(Responsible business Alliance\) VAP](#) eller SA8000:2014 av ackrediterade revisionsorganisationer enligt ISO 17021 eller motsvarande, samt att avvikelser hanteras genom tidsatta åtgärdsplaner och återrevisioner.

Verifiering av uppfyllnad av tilldelningskriteriet

Tilldelningskriteriet styrks genom:

- Revisionsrapport, eller verifierad sammanfattning av revisionsrapport från RBA VAP eller SA8000:2014, eller likvärdig metodik, som ej är äldre än två år, eller
- TCO-certifiering generation 9 eller senare, eller likvärdig märkning.

Dokumentation redovisas för minst en betydande slutmonteringstillverkare per modell. Med *betydande* avses tillverkningsenheter som står för en betydande ekonomisk andel (spend) av produktionen.

Vägledningstext

Om det saknas adekvat utbud av produkter som är certifierade enligt TCO Certified eller Blå Ängeln så kan kravet ställas istället för krav på märkning. Det är viktigt att revisionsmetodik för fabriksrevisioner är av en för branschen hög standard och att avvikelser hanteras på ett systematiskt sätt genom åtgärdsplaner och återrevisioner. Det är viktigt att säkerställa att dokumentationen för specifik slutmonteringstillverkare är kopplad till specifik modell. Anbudsgivaren behöver således redovisa vilken slutmonteringstillverkare som är aktuell för utvald modell och uppvisa relevant verifikat för den producerande fabriken. Det är inte tillräckligt att hänvisa till generella listor över tillverkare eller generellt arbete med revisioner. Var noga med giltighetstid och när revision genomförts.

4.4 Kemiska risker i leveranskedjan

Anbudsgivaren **bör** offerera [produkt] från varumärkesägare som säkerställer arbetstagarnas medverkan i ett ledningssystem för arbetshälsa och säkerhet.

Verifiering av uppfyllnad av tilldelningskriteriet

Tilldelningskriteriet styrks genom att Anbudsgivaren lämnar in av tredje oberoende part verifierad dokumentation som visar att minst en betydande slutmonteringsenhet per offererade [produkt] har en organisationsstruktur och forum för att samråda med personalen och säkerställa delaktighet vid beslutfattande gällande hälsa och säkerhet (OSH). Sådan dokumentation kan exempelvis vara;

- aktuellt ISO 45001 certifikat,
- SA8000:2014 certifikat,
- revisionsrapporter från RBA VAP eller Amfori-BSCI som inte är äldre än två år där det framgår att tilldelningskriteriet uppfylls,
- eller TCO-certifikat Generation 9 eller senare, eller likvärdig märkning.

Dokumentation redovisas för minst en betydande slutmonteringstillverkare per modell. Med *betydande* avses tillverkningsenheter som står för en betydande ekonomisk andel (spend) av produktionen.

Vägledningstext

Om det saknas adekvat utbud av produkter som är certifierade så kan kravet ställas. Det är viktigt att säkerställa att dokumentationen för specifik slutmonteringstillverkare är kopplad till specifik modell. Anbudsgivaren behöver således redovisa vilken slutmonteringstillverkare som är aktuell för utvald modell och uppvisa relevant verifikat för den producerande fabriken. Det är inte tillräckligt att hänvisa till generella listor över tillverkare eller generellt arbete med arbetshälsa och säkerhet. Var noga med giltighetstid och när revision genomförts.

Anbudsutvärdering och utvärderingsmodell

Inledningsvis kan anbudsutvärderingen delas in i följande utvärderingsgrunder och den upphandlande myndigheten ska välja en av dessa som grund för sin utvärdering:

1. utvärdering av bästa förhållandet mellan pris och kvalitet,
2. utvärdering av kostnad eller
3. utvärdering av pris.

För att ge de tilldelningskriterier som finns att tillämpa vid utvärdering, så är utvärderingsgrunden förhållandet mellan pris och kvalitet den enda möjliga att använda.

Vilken utvärderingsmodell som bör väljas beror på förutsättningarna i den enskilda upphandlingen och det är varje enskild upphandlande myndighet som måste välja modell. Denna vägledning tar inte ställning till vilken modell som är lämplig. Det är dock viktigt att man tänker till kring vilken modell som gynnar tillämpningen av tilldelningskriterierna och den effekt man önskar uppnå med dem. För att de inte ska bli verkningslösa bör man ge dem en tillräcklig hög viktning, mervärde etc. beroende på vald modell. Det är också viktigt att

man innan man genomför sin upphandling har simulerat utvärderingsmodellen för att säkerställa att önskat resultat uppnås.

För att hållbarhetskriterierna ska ge effekt måste de som minimum viktas till 20 % i upphandlingen men gärna högre. Här behöver regionen göra en avvägning av hur mycket mera man är beredd att betala för produkten och hur många tilldelningskriterier som ingår i upphandlingen.

Här finns mer information och vägledning kring anbudsutvärdering och grund för utvärdering: [Grund för utvärdering vid upphandling | Upphandlingsmyndigheten](#)